

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 9518100182
Dátum vydania rozhodnutia: 06.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:9518100182.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci obžalovaného K. I. pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí 6. októbra 2020 v Bratislave, o odvolaniach obžalovaného K. I. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 3. októbra 2019, sp. zn. BB-4T/26/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d) Trestného poriadku rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 3. októbra 2019, sp. zn. BB-4T/26/2018 z r u š u j e v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica vec v r a c i a , aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 3. októbra 2019, sp. zn. BB-4T/26/2018 bol obžalovaný K. I. (ďalej aj len „obžalovaný“) v skutkoch 1) a 2) uznaný za vinného z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods.1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

v období rokov 2007 až 2009 svojimi aktivitami na viacerých miestach na území Slovenskej republiky ako aj mimo nej v úmysle získať neoprávnený finančný prospech na škodu cudzieho majetku uvádzaním iných osôb do omylu pri predstieraní aktivít na poisťovacom a finančnom trhu a vylákať tak postupne od obchodných spoločností F. a.s., so sídlom v G., IČO: XX XXX XXX, (v súčasnosti J., a.s. so sídlom G., IČO: XX XXX XXX, ďalej ako "F."), M., a.s., so sídlom v G., O., IČO: XX XXX XXX, (ďalej ako "M.") a M., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom G., H., predtým so sídlom G., IČO: XX XXX XXX., (ďalej ako "M. K.) finančné prostriedky takým spôsobom, že

1.) ako konateľ do 4. septembra 2008 a neskôr reálne konajúca zodpovedná osoba, obchodnej spoločnosti E. Y. s.r.o., so sídlom v J., S. XX, IČO: XXXXX XXX, (ďalej ako "E. Y., s.r.o.") v období konca roka 2007 do konca roka 2008 uzatvoril v mene obchodnej spoločnosti E. Y. s.r.o., Zmluvy o obchodnom zastúpení v Bratislave dňa 28. novembra 2007 so spoločnosťou F., a.s., a dňa 9. januára 2008 s M., a.s., za účelom inkasovania peňažných prostriedkov v podobe provízií ako odmeny za zabezpečenie klientskych zmlúv založených na poskytnutí rozličných druhoch poistenia, predovšetkým životného poistenia a v nasledovnom období v mene obchodnej spoločnosti E. Y. s.r.o. vytvoril viacúrovňový systém sprostredkovateľov poistenia a ich bodového hodnotenia a týchto ústne vyškolicil a inštruoval tak, aby oslovovali rozličné osoby a uzatvárali s nimi poistné zmluvy v mene uvedených poisťovní ako ich klientmi s ponúkaním výhody, že poistné bude po prvom zaplatení poistného v určitej dobe poistenia za nich platiť firma E. Y., s.r.o., a také podmienky stanovil K. I. v rozpore s podmienkami Zmlúv o obchodnom zastúpení z 28. novembra 2007 a z 9. januára 2008 v úmysle lákať mnohé osoby za nových klientov poisťovní a na uzavretie poistnej zmluvy, aby predstierajúc zabezpečenie riadneho zmluvného poistenia získal od menovaných poisťovní čo najviac provízií odvodených od počtu uzavretých poistných zmlúv za účelom ich vyplatenia obchodnej spoločnosti E. Y. s.r.o., pričom jej spolupracovníci takto na rôznych miestach Slovenskej republiky v období od 1. decembra 2007 do 31. januára 2009 uzatvorili postupne najmenej 4600 poistných zmlúv s viacerými osobami, ktorí sa stali klientmi poisťovní a firme E. Y., s.r.o., boli za to priebežne vyplácané peňažné sumy zo strany F., a.s., do celkovej výšky 4 462 637,97 Eur a zo strany M., a.s. do celkovej výšky 1 543 060,45 Eur, pričom následne bolo poisťovňami pri skonštatovanom dlžnom na poistnom od druhého polroku 2008 zistené, že viaceré poistné zmluvy boli uzavreté na základe ponúkaných výhodných podmienok čiastočnej refundácie poistného, stanovených K. I. v rozpore s podmienkami Zmlúv o obchodnom zastúpení, alebo sčasti aj fiktívne, a po odmietaní poisťovní ďalej vyplácať províziu nebolo plnené poistné poisťovní, v dôsledku čoho boli poistné zmluvy predčasne ukončené výpoveďami, čím boli menované poisťovne uvedené do omylu v otázke riadneho výkonu sprostredkovania uzavretých poistných zmlúv pri získaní klientov v zmysle zmlúv o obchodnom zastúpení za odmenu, sprostredkovatelia pri obdržaní provízie a platení poistného za klientov ako aj klienti pri platení poistného, a tak bola spôsobená majetková škoda na vyplatenej podvodne získanej provízie z neplnených alebo predstieraných plnených poistných zmlúv obchodným spoločnostiam F. a.s., celkovo na odmene za 3905 poistných zmlúv v celkovej výške 3 952 514,16 Eur a M., a.s., celkovo na odmene za 1600 poistných zmlúv v celkovej výške 2 096 552,07 Eur,

2.) ako osoba zastupujúca spoločnosť S.-P., s.r.o., so sídlom v G., N. č. X, IČO: XX XXX XXX na presne nezistenom mieste v J. v presne nezistenom čase v priebehu obdobia roku 2009 dal v úmysle získať peňažné prostriedky v podobe provízií a odmien za výkon činnosti spočívajúcej v predstieranom zabezpečení klientskych zmlúv sprostredkovaním rozličných druhov poistenia, predovšetkým životného poistenia, pokyn osobám vystupujúcim za konateľov spoločnosti S.-P. s.r.o. na podpísanie Zmluvy o obchodnom zastúpení z 9. februára 2009 so spol. F., a.s. a Zmluvy o sprostredkovaní poistenia IC - PO z 20. júna 2009 a so spol. M., a.s., na základe ktorých zaviazal menovanú firmu ako obchodného zástupcu vykonávať v prospech poisťovní za podmienok uvedených v týchto zmluvách sprostredkovanie rozličných druhov poistenia medzi uvedenými poisťovňami a klientmi poisťovne a poisťovne sa zaviazali obchodnému zástupcovi vyplatiť provízie a odmeny za výkon sprostredkovateľskej činnosti uzavretím poistných zmlúv, ktoré však boli s klientmi uzatvárané za prísľubov plniť za nich poistné po určitej dobe a za podmienok poskytovania výhod refundáciou plnenia poistného, ktoré stanovil K. I. v rozpore so zmluvami o zastupovaní poisťovní a v snahe, aby čo najviac klientov uzavrelo zmluvy s poisťovňami a spoločnosti S.-P., s.r.o. tak mohli byť vyplatené väčšie provízie, no po vyplatení provízií spoločnosti S.-P., s.r.o. poisťovne koncom roka 2009 zistili neplnenie poistného, v dôsledku čoho poistné zmluvy boli predčasne ukončené výpoveďami, čím K. I. vylákal od vyššie menovaných poisťovní provízie s vedomím, že deklarované poistné zmluvy boli uzavreté s predstieraním plnenia poistného, a tak uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na vyplatenie provízie so spôsobením majetkovej škody na vyplatenej neoprávnenej provízií spoločnosti F., a.s., vo výške 279 490,84 Eur a M., a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, vo výške 380 490,50 Eur, čím uvedeným podvodným konaním v mene viacerých podnikateľských subjektov vylákal v období rokov 2007 a 2009 od poisťovní F., a.s., (teraz J., a.s.), M., a.s., a M., a.s., pobočka poisťovne z iného

členského štátu, ako provízie za riadne uzavreté poisťné zmluvy a spôsobil im tak celkovú škodu v úhrnnej výške 6 709 047,57 Eur.

Súd prvého stupňa obžalovanému uložil podľa § 221 ods. 4, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, trest odňatia slobody v trvaní dvanásť rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému uložil ochranný dohľad na dva roky.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodeným:

J., a.s., so sídlom G., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 4 232 005 Eur,

M., a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom G., H., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 380 490,50 Eur.

Súd prvého stupňa postupom podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, obžalovaného K. I. pre skutok v bode 3) obžaloby, ktorý mal spáchať na tom skutkovom základe, že

ako osoba konajúca v mene spoločnosti U. so sídlom v N., A. A. XXXX, V. O. X. K., K. S., v úmysle na škodu cudzieho majetku sa obohatiť, v období od marca 2009 až do konca novembra 2009 na rôznych miestach v Slovenskej republike, najmä v okresoch Nitra, Košice, Trenčín, sám alebo prostredníctvom ním poverených osôb, vylákal od rôznych fyzických osôb v počte najmenej 333 finančné prostriedky, ktoré prijímal sám osobne alebo prostredníctvom ním poverených osôb s vystavením príjmových pokladničných dokladov v mene firiem U., resp. P. alebo na účet do banky v Hong Kongu, vedený na meno firmy P. D., predstierajúc investičnú činnosť spoločnosti U. založenú na predaji podielových listov (Membership certificate) firmy P. so sídlom v W., O., XXX V. U., I., XXXXX H., No: XXXXXXXX a v zhodnotení takto vložených finančných prostriedkov mesačne vo výške cca 8 až 12% podľa objemu vkladu, pričom výnos mal byť dosahovaný prostredníctvom využívania kolísavých kurzov svetových mien na finančnom trhu (tzv. forex), na základe čoho oslovení záujemcovia alebo klienti z vyššie uvedených poisťných zmlúv po predchádzajúcej prednáške o investovaní a zhodnotení vkladovaných finančných prostriedkov, ktorú viedol na rozličných miestach predovšetkým K. I. s prísľubom, že po uplynutí polročnej, prípadne ročnej doby im budú vyplatené vklady spolu s výnosmi, a na obžalovaným zriadenej a spravovanej internetovej stránke spoločnosti U. mali záujemcovia s osobitným svojim profilom možnosť sledovať úročenie svojich peňažných vkladov do spoločnosti U., takto K. I. dosiahol peňažný príjem z takto získaných finančných prostriedkov v celkovej výške najmenej 1 467 224 Eur, pričom v mene spoločnosti U. k dosiahnutiu zhodnotenia peňažných prostriedkov nevykonal žiadne obchody so spoločnosťou P. ani nerealizoval úspešné forexové obchody ako to uvádzal záujemcom, ale následne získané peňažné prostriedky previedol na iné účty alebo vybral alebo inak použil vo vlastný prospech, čím spôsobil najmenej 333 poškodeným fyzickým osobám celkovú škodu minimálne vo výške 1 467 224 Eur,

spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR (ďalej aj len „prokurátor“) z 10. augusta 2018 č. k. VII/2 Gv 187/16/1000-55 pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona oslobodil, lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Rozsudok napadli odvolaním tak obžalovaný, ako aj prokurátor.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR (ďalej len „prokurátor“) podal ihneď na hlavnom pojednávaní konanom 3. októbra 2019 priamo do zápisnice odvolanie v neprospech obžalovaného, v II. časti, a to proti výroku o oslobodení obžalovaného podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR z 10. augusta 2018, č. k. VII/2 Gv 187/16/1000-55 v bode 3, za pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, ktoré písomne podaním zo 14. októbra 2019 odôvodnil.

Prokurátor nesúhlasil so záverom prvostupňového súdu, že nebolo dokázané, že sa čin v bode 3

obžaloby, pre ktorý je obžalovaný trestne stíhaný stal, a že ho spáchal obžalovaný. Poukázal na to, že zo svedeckých výpovedí aj z výpovede samotného obžalovaného vyplýva, že obžalovaný popri založení viacúrovňovej štruktúry sprostredkovávaní poistenia pre viaceré poisťovne prijímal v priebehu roka 2009, a to sprostredkované v peňažnej hotovosti, ako aj na ním zriadené a riadené bankové účty, od viacerých osôb pod hlavičkou firmy U. finančné vklady pod zámienkou ich zhodnocovania investovaním na finančných trhoch spojených s obchodovaním s devízovými menami, a to prostredníctvom firmy P. D., a za odpredaj členstva vo firme P.. Samotný obžalovaný K. I. na hlavnom pojednávaní 13. decembra 2018 vypovedal, že všetky prijaté finančné vklady použil vo forexe a boli ním vyplácané provízie aj výnosy do doby, kým švajčiarska prokuratúra nezablokovala účet z podozrenia prania špinavých peňazí. Po preukázaní, že to tak nie je, boli podľa neho peniaze vrátené vkladateľom. Tiež potvrdil prebratie účtu a firiem v Hong Kongu a výsledok hospodárenia bol 0, čo sa zarobilo, sa aj stratilo výkyvom kurzu. Podľa tvrdení obžalovaného švajčiarska banka S. G. je len internetovou bankou, ako brokerská spoločnosť, ktorá sprostredkúva obchodovanie na forexe. Obžalovaný potvrdil, že založil internetovú stránku, kde sa registrovali vkladatelia do conrexu. Potvrdil ustálený počet investorov, ako aj objem vkladov. Podľa obžalovaného spôsob investovania bol popísaný na stránke bez uvedenia konkrétnej banky na obchodovanie vo forexe. Nepriзнаl vystavený doklad membership certifikátu klientom pri investovaní do conrexu, že išlo o predaj členstva firmy P.. Vo svojej výpovedi doznať, že v súvislosti s obdobnou činnosťou v mene firmy E. Y. Ltd je pred Okresným súdom Nitra trestne stíhaný za trestné činy neoprávneného podnikania a legalizácie príjmov z trestnej činnosti.

Okrem výpovede obžalovaného k bodu 3 obžaloby a z obsahu svedeckých výpovedí viacerých svedkov, predovšetkým JUDr. Z. K., Mgr. M. P., vypočutých na hlavnom pojednávaní 25. marca 2019, K. Z. dňa 21. marca 2019, Z. I. dňa 12. júna 2019 je preukázané, že obžalovaný sa mal zaoberať obchodovaním na zahraničných finančných trhoch, tzv. forexom, za účelom čoho zastupoval firmu U., konal v mene cudzích firiem P. a P. D., disponoval s účtami v bankách Hong Kongu, Lichtenštajnsku a Švajčiarsku, spravoval internetovú stránku www.U.com a prijímal mnohopočetné finančné vklady od rozličných osôb, obzvlášť od nemu priradených sprostredkovateľov uzavretia poistných zmlúv. Uvedené skutočnosti sú potvrdené v rámci vykonávaného dokazovania aj prečítaním ďalších rozsiahlych svedeckých výpovedí, najmä Mgr. N. S., S. H., Ing. Z. W., K. G., G. N., Ing. S. H., G. K., G. A., Ing. V. A., Ing. Y. I., RNDr. O. I. a Ing. I. S.. Ďalej z listinných dokladov, oboznámených na hlavnom pojednávaní dňa 26. februára 2019, navyše vyplýva, že informácie o možnosti investovať boli prezentované na prednáškach, či už osobitných alebo spojených s predstavovaním bodovacieho zámeru pri sprostredkovaní poistenia obžalovaným, ktorého podpisom boli potvrdzované doklady, či už o prijatí finančných prostriedkov alebo zmluvy o investovaní. Popis investovania, že v prípade peňažného vkladu ide o investíciu do firmy U. so sídlom v republike N. a investor klient sa stáva majiteľom MemberShip Certifikate vo firme P., pričom sa ponúkala garancia o jeho odkúpení najmenej za hodnotu vkladu, bol uvádzaný aj na webovej stránke www..com, prostredníctvom ktorej sa záujemcovia elektronicky cez prihlasovací formulár zaregistrovali a následne obdržali formou mailu prihlasovacie údaje pre svoje osobné konto. Vkladatelia peňažných prostriedkov tak mali zriadený svoj profil s osobitným prístupom pre prehliadanie si stavu osobného účtu s prehľadom o údajnom zhodnocovaní peňažných vkladov. Podľa výpovedí viacerých svedkov mali byť finančné prostriedky po uplynutí doby poistenia prevedené na účet klienta, čo sa však nestalo. Ak aj boli uspokojení, či už pri postúpení pohľadávok alebo následne po uvoľnení zablokovaných finančných prostriedkov na účte vo švajčiarskej banke, takáto skutočnosť má zásadný vplyv na prípadné rozhodovanie v adhéznom konaní, čo však bolo vylúčené nepripustením nárokov poškodených pre ich veľký počet na náhradu škody v predmetnom trestnom konaní.

S odkazom na výsledok vykonávaného dokazovania považuje preto prokurátor za jednoznačne a nepochybne preukázané, že žalovaný skutok prijímania finančných vkladov od viacerých osôb pod zámienkou ich zhodnotenia sa stal, a preto rozhodnutie prvostupňového súdu o oslobodení spod obžaloby z dôvodu uvedeného v ustanovení § 285 písm. a) Trestného poriadku je nesprávne, bez vysporiadania sa so všetkými okolnosťami potrebnými na rozhodnutie, teda v rozpore s ustanovením § 2 ods. 12 a 19 Trestného poriadku, kedy súdne rozhodnutie má vychádzať zo skutočností preukázaných vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní.

Ďalej prokurátor uviedol, že obžalovaný potom, čo v roku 2008 obmedzil obdobnú činnosť v mene firmy E. Y. Ltd, vystupujúc ako zodpovedný zástupca už spoločnosti U. so sídlom v N. V., A. A. XXXXm, V. O. X. K., K. S., na rôznych miestach v Slovenskej republike, najmä v okresoch Nitra, Košice a Trenčín, prezentovaním investovania s výhodným peňažným úrokom cca 8 až 12 % podľa obnosu peňažného vkladu sám alebo prostredníctvom ním poverených osôb prijímal finančné prostriedky v rozličnej výške od rôznych fyzických osôb v počte najmenej 333, ktorí mali na ním zriadenej a spravovanej internetovej stránke spoločnosti U. s osobitným svojim profilom možnosť sledovať úročenie svojich peňažných vkladov do spoločnosti U., pričom tak obžalovaný konal v úmysle na škodu cudzieho majetku sa obohatiť, pod legendou zhodnotenia inkasovaných finančných prostriedkov využívaním kolísavých kurzov menovaných párov na finančnom trhu (tzv. forex) k čomu nevykonal žiadne obchody so spoločnosťou P., ani nerealizoval úspešné forexové obchody a takto obžalovaný spôsobil obohatením seba alebo iného škodu v celkovej výške najmenej 1 467 224 eur. Uvedeným konaním boli podľa prokurátora naplnené všetky zákonné znaky žalovaného trestného činu obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods.1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, a preto mal za to, že došlo aj k porušeniu citovaného ustanovenia Trestného zákona v spojení s ustanovením 8 Trestného zákona, podľa ktorého trestným činom je protiprávny čin, ktorého znaky sú vedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podaním z 2. januára 2020 prokurátor doplnil svoje odvolanie. Opätovne konštatoval, že nesúhlasí s oslobodzujúcou časťou rozsudku. Prokurátor mal za to, že sa nestala iba tá skutková okolnosť, že by obžalovaný zhodnocoval finančné prostriedky, ako to prezentoval záujemcom, ktorý na základe toho vložili do obžalovaného firmy U. finančné prostriedky, a to buď v hotovosti obžalovanému a jeho bratovi alebo na zahraničné účty určitých zahraničných firiem. Tzv. zhodnocovanie, ako bolo predstavované na profiloch vkladateľov prostredníctvom počítačového systému, sa prejavovalo len v prehľade jednoduchým matematickým algoritmom, a v skutočnosti sa ani neudialo. Ako z vykonaných dôkazov (viaceré svedecké výpovede spolupracovníkov obžalovaného a listinné dokumenty) vyplýva, obžalovaný tieto, od vkladateľov nazhromaždené finančné prostriedky len popredvádzal na viaceré účty rozličných bánk. Údajné zhodnocovanie nákupom a predajom párovaných kurzov vybratých mien, ako to obžalovaný deklaroval poškodeným a prostredníctvom senátu predložených vytlačených prehľadov s označením nejakej „virtuálnej“ banky, sa v období po spustení finančnej krízy zo septembra 2008 objektívne nemohlo ani realizovať. Preto údajné investovanie a zhodnocovanie nemohlo byť teda ani prekazené zaistením finančných prostriedkov švajčiarskou prokuratúrou na podklade trestného oznámenia prijatého od JUDr. Z. K.. Nakoniec vrátenie prostriedkov uvoľnením z blokácie švajčiarskou prokuratúrou má len dopad na rozhodovanie o nárokoch poškodených o náhradu škody v adhéznom konaní, ktoré je v danom prípade irelevantné pre nepripustenie poškodených uznesením Najvyššieho súdu SR. S ohľadom na vykonané opatrenia švajčiarskej prokuratúry uviedol, že trestné stíhanie na Slovensku voči obžalovanému za podvod voči investorom bolo neskôr aj zavedené, pričom pre jeho skoršie začatie ešte nebol zistený podklad dostatočný pre riadny postup podľa § 206 Trestného poriadku. Hoci už v tom čase boli na celom území Slovenska preverované viaceré trestné oznámenia poškodených vkladateľov a až postupne došlo k zjednoteniu viacerých týchto trestných vecí do jedného trestného konania. Pripomenul, že trestnoprávnymi prostriedkami nemožno vymáhať nároky poškodených oznamovateľov, a ich udania sa musia riadne a náležite vyriešiť. Na základe preukázaných skutočností mal za to, že v čine popísanom v bode 3 obžaloby ide tiež o model tzv. Ponzího schémy, do ktorej v tvare pyramídy sa hierarchicky zapájajú investori najčastejšie dovtedy, pokiaľ sa pre ich veľké množstvo už nedokážu organizátorom uspokojovať ich nároky na vyplatenie výnosov a splatnej istiny. S odkazom na výsledok vykonaného dokazovania považoval preto za jednoznačne a nepochybné preukázané, že žalovaný skutok prijímania finančných vkladov od viacerých osôb pod zámienkou ich zhodnotenia sa stal, a preto rozhodnutie prvostupňového súdu o oslobodení spod obžaloby z dôvodu uvedeného v ustanovení § 285 písm. a) Trestného poriadku považoval za nesprávne a v rozpore so zákonnou povinnosťou vysporiadať sa so všetkými vykonanými dôkazmi a okolnosťami z nich vyplývajúcich upravenou v ustanovení § 2 ods. 12 a 19 Trestného poriadku. Pridržiavajúc sa namietania právneho posúdenia Špecializovaného trestného súdu o prejednávacom skutku popísanom v bode 3 obžaloby z 10. augusta 2018 navrhol odvolaciemu súdu, aby Podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok Špecializovaného

trestného súdu z 3. októbra 2019, sp. zn. BB-4T 26/18, v II. časti výroku o oslobodení obžalovaného K. I. podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec uvedenému súdu na nové rozhodnutie.

Obžalovaný K. I. podal ihneď odvolanie do zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 3. októbra 2019, proti výroku uvedeného v bode I. rozsudku, ktorým bol uznaný za vinného. Písomným podaním zo 14. januára 2020, svoje odvolanie prostredníctvom obhajcu písomne odôvodnil.

Obžalovaný v odvolaní poukázal na skutočnosť, že súd mu kladie za vinu, že ako konateľ spoločnosti E. Y. s.r.o. a neskôr ako reálne konajúca zodpovedná osoba tejto spoločnosti uzatvoril v mene tejto spoločnosti zmluvy o obchodnom zastúpení so spoločnosťou F., ako aj so spoločnosťou M. za účelom inkasovania peňažných prostriedkov v podobe provízií ako odmien za zabezpečenie klientskych zmlúv založených na poskytnutí rozličných druhov poistenia, predovšetkým životného poistenia. Obžalovaný mal zároveň v rozpore s podmienkami Zmlúv v obchodnom zastúpení zo dňa 28. novembra 2007 a zo dňa 9. januára 2009 v úmysle zlákať mnohé osoby za nových klientov, inštruovať sprostredkovateľov pracujúcich pre spoločnosť E. Y. s.r.o. tak, že poistné bude po prvom zaplatení poistného v určitej dobre poistenia za nich platiť firma. Podľa súdu mal obžalovaný takéto podmienky stanoviť z toho dôvodu, aby získal čo najviac klientov poisťovaní takýmto spôsobom mal predstierať zabezpečenie riadneho zmluvného poistenia a tak uvádzať poisťovne do omylu. Súd ďalej konštatuje, že viaceré zmluvy boli uzavreté na základe ponúkaných výhodných podmienok čiastočnej refundácie poistného, alebo aj fiktívne.

Spoločnosť E. Y. s.r.o. mala na svoju činnosť riadne vydanú licenciu NBS, teda konanie obžalovaného v mene tejto spoločnosti bolo v súlade so zákonom, pričom produkovať zisk v spoločnosti je podstatou podnikania.

Obžalovaný uviedol, že sám neuzatvoril ani jednu zmluvu, ktorá by bola predložená zmluvným poisťovním, na základe ktorej by obdržala spoločnosť províziu. Na uzatváranie poistných zmlúv mala spoločnosť E. Y. s.r.o. uzatvorené zmluvy so sprostredkovateľmi, ktorý každý sám disponoval licenciou od NBS na uzatváranie zmlúv, teda niesol za svoje konanie aj subjektívnu zodpovednosť. Okrem toho bolo svedecky preukázané, že spoločnosť E. Y. s.r.o. zabezpečovala aj školenia týchto sprostredkovateľov pracovníkmi poisťovní, ako uzatvárať poistné zmluvy. Obžalovaný ani nemohol porušiť podmienky poistnej zmluvy, nakoľko nebol účastníkom poistného vzťahu.

Ak súd berie za podstatné výpovede len niekoľkých svedkov, ktorí tvrdia, že konali na základe pokynov obžalovaného, aby uzatvárali poistné zmluvy v rozpore so zmluvnými podmienkami, je to zodpovednosť sprostredkovateľa poisteného. Obžalovaný ako konateľ spoločnosti E. Y. s.r.o. nemal osobný kontakt s poistenými a nepoznal v žiadnom prípade okolnosti uzatvorenia poistných zmlúv s konkrétnymi poistenými, a preto sa na žiadnej poistnej zmluve nevyskytuje ani jeho podpis.

Ak by aj jeho nesprávna interpretácia podmienok poistných zmlúv, či usmernenie sprostredkovateľov konajúcich pre spoločnosť E. Y. s.r.o. ako uzatvárať zmluvy, boli v rozpore s týmito podmienkami, obžalovaného návrhy, či rady boli pre jednotlivých sprostredkovateľov nezáväzné, nakoľko zmluvy uzatvárali na základe vlastnej licencie a pod vlastným menom. So spoločnosťou E. Y. s.r.o. nemali zamestnanecký vzťah, spoločnosť E. Y. s.r.o. za nich neodvádzala žiadne odvody, ale za všetky uzatvorené poistné zmluvy všetci sprostredkovatelia obdržali provízie podľa dohody, ktoré si všetky do dnešného dňa ponechali. Aj toto bolo výpoveďami svedkov potvrdené.

OČTK ani súd sa nezaoberali otázkami, kto konkrétne a koľko uzatvoril zmlúv, ktoré boli zrušené, či už ako zmluvy uzatvorené v rozpore so zmluvnými podmienkami, alebo boli uzatvorené výslovne fiktívne. Podľa obhajoby by práve u týchto osôb mala byť skúmaná trestnoprávna, či občianskoprávna zodpovednosť. Obžalovaný nemal možnosť tieto skutočnosti overovať a na poistných zmluvách sa jeho podpis nikde ani nenachádza.

Taktiež škoda, na ktorú uhradenie bol obžalovaný súdom zaviazaný, nie je podľa názoru obhajoby jednoznačne preukázaná najmä v tom, že nie je jasné kto konkrétne ju vlastne spôsobil a v akej výške. Pripísať škodu výlučne osobe konajúcej v mene obchodnej spoločnosti nie je podľa názoru obhajoby v súlade so zákonom, nakoľko nie je preukázaná ani subjektívna a ani objektívna stránka trestného činu, za ktorý bol obžalovaný uznaný za vinného.

Sprostredkovatelia poistných zmlúv konajúci pre spoločnosť E. Y. s. r. o. následne časť svojej provízie odovzdávali obžalovanému, ktorý tieto provízie obchodoval na forexe. Ak niektorý zo sprostredkovateľov hradili poisteným niektoré splátky, bolo to z ich odmien a na ich vlastnú zodpovednosť, o čom obžalovaný už nemal prehľad.

Ďalej súd kládol obžalovanému za vinu také isté protiprávne konanie, vo vzťahu k spoločnosti S.-P., s. r. o. a uvedenie do omylu spoločnosť F. a spoločnosť M..

Obžalovaný ale za túto spoločnosť nikdy nekonal, nebol jej spoločníkom a akékoľvek jeho pôsobenie v blízkosti osôb, ktoré za spoločnosť konali, uzatvárali zmluvy a nakladali s financiami je právne irelevantné. Obžalovaný s finančnými prostriedkami v súvislosti so spoločnosťou S.-P. nikdy nenakladal, nemal prístup k účtom a nikdy z tejto spoločnosti ani finančné prostriedky neobdržal. Preto obhajoba nesúhlasí s tvrdením súdu, že reálne konal za spoločnosť. Obžalovaný nebol účastníkom poistného vzťahu, preto on ani nemohol porušiť podmienky poistnej zmluvy.

Školenia, ktoré mal obžalovaný viesť v súvislosti s činnosťou spoločnosti S.-P. sa týkali najmä investovania finančných prostriedkov na forexe, ktorému sa reálne venoval a kde bol aj v určitom období veľmi úspešný. Z dôvodov, ktoré vysvetlil, však o značnú časť finančných prostriedkov získaných obchodom na forexe prišiel. Osoby, ktoré počas obchodovania prebrali za svoje vklady provízie boli spokojné až dovtedy, kým o svoje investované prostriedky do forexu obchodovaním neprišli.

V danej súvislosti obhajoba považuje za nesprávne označiť za vinníka jedinou osobu, ktorá žiadnym spôsobom reálne nekonala za spoločnosť, nedisponovala finančnými prostriedkami, ktoré táto spoločnosť nadobudla a nemala ani riadny reálny vplyv na osoby konajúce v mene alebo pre túto spoločnosť.

V súvislosti s výrokom o vine obžalovaného treba podotknúť, že je málo pravdepodobné, že vzhľadom na jeho osobu by tento mal rozhodujúci vplyv v spoločnosti E. Y. s.r.o., ako aj S.-P. na také množstvo osôb, ktoré konali v mene a za spoločnosti, aby bezvýhradne plnili jeho pokyny a to bez uvedomenia si, že nekonajú správne a že za svoje konanie nemôžu byť právne postihnutelní.

Čo sa týka oslobodzujúceho výroku v bode II. rozsudku, tak s týmto sa obžalovaný plne stotožňuje, nakoľko vklady, ktoré urobili vkladatelia do spoločnosti U. za účelom obchodovania na forexe boli transparentné, všetky potvrdené, vkladatelia vedeli za akým účelom tieto peňažné prostriedky zverujú do spoločnosti obžalovaného a za tým účelom boli aj preukázateľne použité. Nedošlo k žiadnemu podvodnému konaniu. Všetci vkladatelia si boli vedomí, že forexové obchody sú vysoko rizikové pri možnostiach veľkého zisku, ale aj strát. Svoje obchodovanie na forexe obžalovaný riadne preukázal listinnými dôkazmi, ale aj výpoveďami svedkov, nejednalo sa teda v žiadnom prípade o pyramidu.

Ako ďalší dôvod odvolania obžalovaný uviedol porušenie práva na obhajobu v tej súvislosti, že dňa 23. mája 2019 došlo príslušníkmi PZ, NAKA k zadržaniu obhajcu JUDr. P. K. v súvislosti s údajnou trestnou činnosťou extrémizmu. Hlavné pojednávanie v danej veci bolo určené na deň 10. júna 2019 a 12. júna 2019.

Súd mal v danej veci telefonicky kontaktovať dňa 30. mája 2019 obžalovaného a oznámiť mu, že jeho obhajca je vo väzbe. Následne mu dňa 5. júna 2019 písomne zaslal výzvu na zvolenie si nového obhajcu. Obžalovaný tak urobil vo večerných hodinách dňa 7. júna 2019, pričom si zvolil za obhajcu JUDr. Jána Poláka.

JUDr. Ján Polák sa na hlavné pojednávanie dňa 10. júna dostavil, oznámil súdu, že hoci mu koliduje pojednávanie, uprednostnil toto pojednávanie a z dôvodu, že nestihol naštudovať vec a nebude dodržaná 5-dňová lehota na prípravu na nasledovné pojednávanie dňa 12. júna 2019, žiadal súd o odročenie termínu hlavného pojednávania, aby mohol vec riadne naštudovať.

Súd jeho žiadosť zamietol s tým, že za včasnosť zvolenia obhajcu podľa § 36 ods. 4 Trestného poriadku zodpovedá obvinený a pri zmene obhajcu nie je zvolenie obhajcu dôvodom na zmenu termínu už nariadeného úkonu trestného konania. V danej situácii treba uviesť, že obžalovaný svojvoľne a ani po dohode s obhajcom JUDr. P. K. nezmenil obhajcu, čo by mohlo vyvolať podozrenie z možnej obštrukcie. Jeho dlhoročný obhajca bol vzatý do väzby a týmto spôsobom bolo znemožnené obžalovanému obhajovanie jeho osobou. Hoci obžalovaný oznámil, že si obhajcu zvolí, nie je ľahké v tak krátkom termíne, navyše bez finančných prostriedkov nájsť obhajcu, ktorý by bol ochotný danú náročnú vec prevziať. JUDr. Ján Polák ju prevzal a v tak krátkom čase nebolo možné tento rozsiahly niekoľkoročný spis naštudovať a tým poskytnúť klientovi adekvátnu obhajobu.

V dňoch 10. a 12. júna 2019 boli k veci vypočúvaní dôležití svedkovia a JUDr. Ján Polák nemal možnosť bez naštudovania spisu a riadnej prípravy poskytnúť svojmu klientovi zákonom garantovanú obhajobu, pričom jeho vyjadrenie bolo zaznamenané v zápisnici z hlavného pojednávania.

Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti obžalovaný navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok prvostupňového súdu podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil v časti o odsúdení obžalovaného podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol rozsudkom sám vo veci tak, že obžalovaného spod rozsudku oslobodí podľa § 285 písm. b), písm. c), nakoľko nie je preukázané, že skutok spáchal obvinený a skutok ani nie je trestným činom.

Dňa 11. februára 2020 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené stanovisko prokurátora k dôvodom odvolania obžalovaného. Prokurátor uviedol, že z vykonaných dôkazov je preukázané, že zmluvy o spolupráci so sprostredkovateľmi uzatváral obžalovaný v mene subjektu E. Y., s.r.o., ako aj S. P., s.r.o., a títo boli školení o princípoch multilevelového marketingu a uzatvárania poisťných zmlúv so sľubovaním platenia poisťného za klientov, pričom NBS neboli oznámení ako sprostredkovatelia oprávnení uzatvárať poisťné zmluvy, a preto tvrdenie obhajcu za obžalovaného, že sprostredkovatelia boli licencovaní NBS a zodpovední za uzatváranie poisťných zmlúv je zavádzajúce.

Na základe dokazovania je preukázané, že obžalovaný rozhodoval o nakladaní s províziami získanými od poisťovní a vyplácaní odmien sprostredkovateľom, ktorí, čo je aj potvrdené odôvodnením odvolania, obžalovanému odovzdávali svoje provízie na zhodnocovanie forexových trhoch, čo tiež vyplýva zo školení a usmernení vykonaných obžalovaným.

Prokurátor mal za to, že zo strany súdu boli dodržané zásady na zabezpečenie účasti obhajcu a obžalovaného na hlavné pojednávanie.

Z uvedeného dôvodu považoval odvolanie obžalovaného za neopodstatnené a navrhol odvolaciemu súdu, aby ho zamietol ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako odvolací súd preskúmal na podklade uvedených odvolaní, ktoré podali oprávnené osoby včas, v súlade s § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podali obžalovaní a prokurátor odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné a odvolanie obžalovaného je dôvodné v časti porušenia práva na obhajobu.

Podľa § 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené

ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaného odvolania obžalovaným K. I. proti výrokom v II. časti rozsudku sa najskôr zaoberal námietkou obžalovaného o porušení jeho práva na obhajobu z dôvodu, že sa pre krátkosť času nemohol novozvolený obhajca pripraviť na hlavné pojednávanie, ktoré žiadal z tohto dôvodu odročiť.

Z predloženého trestného spisu odvolací súd zistil nasledovné skutočnosti:

- Predseda senátu Špecializovaného trestného súdu určil 12. apríla 2019 termín hlavného pojednávania na dni 10. a 12. júna 2019.
- Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu uznesením z 25. mája 2019, sp. zn. BB-2Tp/13/2019 vzal do väzby obvineného JUDr. P. K. (splnomocneného obhajcu obžalovaného K. I.).
- Predseda senátu Špecializovaného trestného súdu vyzval obžalovaného listom z 27. mája 2019 na zvolenie obhajcu, nakoľko jeho obhajca bol vzatý do väzby v lehote do 5. júna 2019 s upozornením, že účinky zastupovania obhajcom nastávajú až okamihom doručenia plnomocenstva súdu. Pokiaľ si obhajcu v tejto lehote obžalovaný nezvolí, bude mu obhajca ustanovený. Výzvu prevzal obžalovaný 5. júna 2019 ako vyplýva z pripojenej doručenky (č. l. 7621).
- Na č.l. 7622 sa nachádza úradný záznam z 30. mája 2019 o telefonickom dopyte asistentky senátu 4T u obžalovaného. Obžalovaný potvrdil, že má vedomosť o tom, že jeho obhajca bol vzatý do väzby, ale výzvu zo súdu zatiaľ neobdržal. Zároveň uviedol, že si obhajcu zvolí.
- Z úradného záznamu zo 4. júna 2019 vyplýva, že obžalovaný bol opätovne kontaktovaný asistentkou senátu 4T a uviedol, že zásielku s výzvou si prevezme zajtra na pošte. Zároveň uviedol, že obhajcu si zvolí.
- Z úradného záznamu z 5. júna 2019 napísaného predsedom senátu ŠTS vyplýva, že sa skontaktoval s obžalovaným I.. Tento mu oznámil, že obhajcu si žiadneho nezvolil, lebo nikoho nenašiel. Predseda senátu ho preto upozornil, že dnešným dňom mu končí lehota na zvolenie obhajcu a obhajca mu bude ustanovený.
- Opatrením predsedu senátu z 5. júna 2019, sp. zn. BB-4T/26/2018-7625 bol obžalovanému K. I. ustanovený obhajca JUDr. Boris Čupko, z AK so sídlom Banská Bystrica. Zásielku o ustanovení obhajcu prevzal obžalovaný 10. júna 2019.
- Uznesením predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu zo 7. júna 2019 bol ustanovený obhajca oslobodený od povinnosti obhajovania obžalovaného, z dôvodu, že obhajca má uzavretú zmluvu o spolupráci s M., ktorá vystupuje v predmetnom spore ako poškodená. Toto oznámenie obžalovaný prevzal 10. júna 2019.
- Opatrením predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu zo 7. júna 2019 bol obžalovanému K. I. ustanovený náhradný obhajca JUDr. Richard Piliar, advokát AK Brezno. Oznámenie obžalovaný prevzal 10. júna 2019.
- Obžalovaný K. I. splnomocnil dňa 7. júna 2019 na svoje zastupovanie vo veci vedenej na ŠTS, sp. zn. BB-4T/26/2018 JUDr. Jána Poláka advokáta so sídlom v Bratislave.
- Opatrením predsedu senátu z 10. júna 2019 bolo zrušené ustanovenie náhradného obhajcu.
- Na hlavné pojednávanie, konané 10. júna 2019 sa dostavil obhajca JUDr. Ján Polák, ktorý žiadal odročiť hlavné pojednávanie z dôvodu nedostatku prípravy na pojednávanie. Nesúhlasil so skrátením lehoty 5 pracovných dní na prípravu hlavného pojednávania z dôvodu, že obhajobu prevzal iba v piatok 7. júna 2019 vo večerných hodinách. O posudzovanej trestnej veci nemá skoro žiadne informácie. S jeho bratom JUDr. P. K. nemali spoločný výkon advokácie. Ani na ďalší termín hlavného pojednávania určený na stredu 12. júna 2019 nebude schopný patrične naštudovať celý spisový materiál. Po prerušení hlavného pojednávania predseda senátu oznámil zvolenému obhajcovi svoje stanovisko : Podľa § 36 ods. 4 Trestného poriadku za včasnosť zvolenia obhajcu zodpovedá obžalovaný, pričom pri zmene obhajcu nie je zvolenie obhajcu dôvodom na zmenu termínu už nariadeného úkonu trestného konania, čo znamená, že súd nariadené hlavné pojednávanie v dňoch 10. a 12. júna 2019 vykoná. Obžalovaný od 30. mája 2019 prostredníctvom telefonickej informácie zo súdu mal vedomosť, že jeho zvolený obhajca JUDr. P. K. je vo väzbe a že zo súdu mu bola zaslaná výzva na zvolenie obhajcu a i napriek tomu, že výzva mu bola doručená až 5. júna 2019 už dňa 30. mája 2019 súdu uviedol, že si obhajcu zvolí. Urobil

to až 7. júna 2019.

Podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku, ak obvinený (obžalovaný) nemá obhajcu v prípade, v ktorom ho musí mať, určí sa mu lehota na zvolenie obhajcu. Ak v tejto lehote nebude obhajca zvolený, musí mu byť obhajca bez meškania ustanovený.

Z posudzovanej veci je zrejmé, že 30. mája 2019, t. j. vo štvrtok sa uskutočnil telefonický rozhovor medzi ŠTS a obžalovaným, o čom bol spísaný úradný záznam. Minimálne v tento deň sa mal obžalovaný dozvedieť o tom, že jeho zvolený obhajca JUDr. P. K. bol vzatý do väzby. Zároveň obžalovaný uviedol, že si obhajcu zvolí. V stredu 5. júna 2019 obžalovaný prevzal výzvu na zvolenie obhajcu. Dňa 7. júna 2019, t. j. v piatok si obhajcu zvolil, pričom hlavné pojednávanie bolo určené na 10. júna 2019 t. j. pondelok a 2. júna 2019, t. j. v stredu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v žiadnom prípade nemôže stotožniť s výrokom špecializovaného trestného súdu urobeným na hlavnom pojednávaní 10. júna 2019, že podľa § 36 ods. 4 Trestného poriadku za včasnosť zvolenia obhajcu zodpovedá obžalovaný, pričom pri zmene obhajcu nie je zvolenie obhajcu dôvodom na zmenu termínu už nariadeného úkonu trestného konania, čo znamená, že súd nariadené hlavné pojednávanie v dňoch 10. a 12. júna 2019 vykoná.

Podľa ustanovenia § 40 ods. 1 Trestného poriadku určená lehota na zvolenie obhajcu musí byť v súlade so zásadou primeranosti, a to vzhľadom na konkrétnu procesnú situáciu.

Úprava postupu pri nariadení hlavného pojednávania je jednou zo záruk uplatnenia práva obžalovaného na obhajobu, aby sa na hlavné pojednávanie mohol pripraviť.

Lehota na zvolenie obhajcu je lehotou sudcovskou. Dĺžka lehoty sa stanovuje s ohľadom na okolnosti a povahu prípadu. Lehota 5 pracovných dní je minimálna. Jej nedodržanie, nesúhlas so skrátením znamená nemožnosť konania hlavného pojednávania. Ak aj napriek tomu, je hlavné pojednávanie vykonané, ide o podstatnú chybu konania [§ 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku].

Právo obhajcu preštudovať spisy v primeranej lehote súvisí s povinnosťou poskytovať obžalovanému potrebnú právnu pomoc, pretože inak ústavou a zákonom garantované právo (obvineného) obžalovaného na obhajobu, ktoré zaručuje aj právo radiť sa s obhajcom a obhajovať sa jeho prostredníctvom by v takej dôležitej fáze trestného stíhania, akou je hlavné pojednávanie, nemalo reálny obsah a zmysel.

Právo na obhajobu je garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy SR.

S právom na obhajobu úzko súvisí zásada kontradiktórnosti - zásada rovnosti zbraní, čo v stručnosti znamená diskusiu strán o predložených dôkazoch a argumentoch protistrany vo verejnom súdnom konaní, zahŕňa aj celý systém záruk, ktorými je ovládané trestné konanie a ktoré v súhrne tvoria spravodlivý proces.

Povinnosť všeobecných súdov je umožniť obvinenému (obžalovanému) uplatnenie práva na obhajobu tak, aby sa zachoval jeho reálny obsah a zmysel. Výklad príslušných ustanovení dotknutých právnych predpisov musí byť preto taký, aby uplatnenie práva na obhajobu aj reálne umožnilo. Inak by totiž toto právo nebolo možné považovať za reálne, ale iba za teoretické, resp. iluzórne.

V posudzovanej veci nezvolenie si obhajcu v požadovanej lehote nemôže byť pripísané na vrub obžalovaného z dôvodu, že on danú situáciu nezapríčinil, čiže z jeho strany, ani zo strany zvoleného obhajcu nešlo o obštrukčné správanie. Je nepochybné, že nebola dodržaná ani minimálna príprava obhajcu na hlavné pojednávanie, pričom na hlavnom pojednávaní dňa 10. júna 2019 boli vypočutí dôležití svedkovia JUDr. G. H. (splnomocnený zástupca poškodenej spoločnosti M., a.s.), Ing. Y. T. (finančný

poradca), Ing. Z. O. (konateľ spoločnosti E. Y., s.r.o.). Na hlavnom pojednávaní konanom 12. júna 2019 bol vykonaný výsluch svedka Z. I. (brata obžalovaného), bola prečítaná výpoveď viacerých svedkov. Špecializovaný trestný súd však vo veci na týchto pojednávaniach nerozhodol, ale pojednávanie odročil na termín 15. a 16. júla 2019. V predmetnej veci rozhodol až 3. októbra 2019. Je nepochopiteľné konanie špecializovaného trestného súdu, že neposkytol obhajcovi primeranú lehotu na oboznámenie sa so spisom, pričom mu bolo jasné, že aj tak ide hlavné pojednávanie odročiť.

Keďže obžalovaný prostredníctvom obhajcu napáda túto časť, týkajúcu sa hlavných pojednávanií 10. júna a 12. júna 2020, bude potrebné vykonané výsluchy svedkov a všetky vykonané dôkazy zopakovať, a dať priestor obhajcovi, aby sa s trestným spisom oboznámil a mohol realizovať obhajobu obžalovaného v celom rozsahu. Až potom bude môcť súd meritorne vo veci rozhodnúť.

Ďalšie odvolacie námietky obžalovaného K. I. odvolací súd považuje za irelevantné.

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Podľa § 321 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Vo všeobecnosti k protiprávnej činnosti obžalovaného K. I. aj vo vzťahu k oslobodzujúcej časti rozsudku je možné uviesť, že svojimi aktivitami na viacerých miestach Slovenskej republiky a v zahraničí, v úmysle získať neoprávnený finančný prospech na škodu cudzieho majetku uvádzal iné osoby do omylu predstieraním aktivít na poisťovacom trhu, v zahraničí predstieral investičnú činnosť založenú na predaji podielových listov, využívajúc kolísavé kurzy svetových mien na finančnom trhu (tzv. forex), svojich sprostredkovateľov inštruoval ako v daných prípadoch postupovať a ako získať čo najviac provízií v rozpore so zmluvnými podmienkami. Zámerom obžalovaného bolo získanie finančných prostriedkov nezákonným spôsobom.

Možno konštatovať, že protiprávne konanie obžalovaného nápadne pripomína tzv. pyramídové hry, pri ktorých nejde o skutočné podnikanie, skutočný podnikateľský zámer, ale ide o spôsob získavania finančných prostriedkov pod zámienkou ponuky vysokých výnosov (nápad ekonomického géniusa Charlesa Ponzioho - financovanie výnosov klientov zo vstupných poplatkov a vkladov). Pyramídová hra je založená na tom, že systém dotujú stále noví ľudia v ňom svojimi peniazmi. Fungujú na princípe, že peňažné prostriedky, ktoré vložili, slúžia najmä na to, aby boli vyplatené tým, ktorí peniaze vložili skôr a čakajú na zhodnotenie „svojej investície“. Veľká časť však slúži aj na vyplatenie zisku manažmentu. Takto to funguje až dovtedy, kým už nie je čo vyplácať (pyramída skrachuje). V klasickej pyramídovej hre príde viac ako 80 % o svoj vklad. Niektorých klientov vidina bohatstva pripravila o úspory napr. firma G.. Klasické pyramídové hry, ktoré sú ľahko priehľadné, sa často maskujú pod sofistikované riešenie, ktoré sa môže javiť ako investícia, no obvykle ňou nie je.

Konanie podnikateľa, ktoré ohrozuje alebo narušuje spoločenské záujmy chránené ustanoveniami trestného práva, nie je už podnikaním, ale trestnou činnosťou. Ak sa konanie podnikateľa vymyká bežnej podnikateľskej činnosti a primeranému riziku, naplnia skutkovú podstatu určitého trestného činu a z roviny obchodnej sa dostáva do roviny trestnoprávnej.

Podľa § 322 ods. 4 Trestného poriadku odvolací súd nemôže sám a) uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený, b) uznať obžalovaného za vinného z ťažšieho trestného činu, než z akého ho mohol v napadnutom rozsudku uznať za vinného súd prvého stupňa.

Oslobodzujúcu časť rozsudku napadol odvolaním prokurátor.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu oslobodenie obžalovaného spod obžaloby bolo predčasné a urobené na základe toho, že sa prvostupňový súd nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, navyše sú jeho závery v tejto časti nelogické a vnútorne rozporné.

Závery prvostupňového súdu nezodpovedajú vykonanému dokazovaniu.

Prvostupňový súd argumentoval tým, že obžalovaný K. I. vlastnil spoločnosť U. so sídlom v N., ktorá slúžila výlučne na investovanie vo forexových obchodoch, pričom investor - klient sa stal majiteľom membership certificate vo firme P. s ponúkaním garancie o jeho odkúpení najmenej za hodnotu vkladu. Popis investovania bol rozpísaný na webovej stránke U.. Vkladatelia peňažných prostriedkov tak mali zriadený svoj profil s osobitným prístupom. Podľa výpovedí väčšiny svedkov mali byť finančné prostriedky po uplynutí doby investovania prevedené na účet klientov. Uvedenú webovú stránku vymyslel a spravoval obžalovaný. Záverom špecializovaný trestný súd uviedol, že podvodný úmysel musí byť preukázaný od počiatku. Pre trestnosť nestačí, keď sa páchatel rozhodne až následne finančné prostriedky nevrátiť a tým spôsobiť škodu. Súdu vyplynulo, že dokazovaním sa nepodarilo preukázať obžalovanému takýto úmysel. Skutočnosť, že investorom v určitom okamihu prestal vyplácať výnosy, bola zapríčinená zablokovaním účtov obžalovaného švajčiarskou prokuratúrou. Nezákonná činnosť obžalovaného v tomto smere sa nepreukázala a všetky finančné prostriedky boli v niekoľkých fázach nakoniec odblokované a investori uspokojení. Preto prvostupňový súd dospel k záveru o oslobodení obžalovaného z dôvodu, že skutok sa nestal a v zmysle zásady in dubio pro reo.

S argumentáciou prvostupňového súdu ohľadne oslobodenia obžalovaného spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR z 10. augusta 2018, č.k. VII/2 Gv 187/16/10000-55 sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže stotožniť.

Najskôr vo všeobecnosti najvyšší súd poznamenáva, že tzv. FOREX je medzinárodný devízový trh, na ktorom sa obchoduje so svetovými menami. Často je však zneužívaná na podvody. Funguje to tak, že sa vytvorí silná marketingová sieť s obrovským dosahom. Ďalším marketingovým ťahom sú prednášky, ktorými nalákajú do systému obrovské množstvo nových investorov. Obeť je požiadaná, aby sa zaregistrovala na stránkach a bola uistená, že sa jedná o bezpečnú investíciu a že jedná s maklérom. Cieľom maklérov ale nie je viesť klientov k zisku, ale k tomu, aby poslali čo najviac peňazí. Tieto peniaze väčšinou nie sú investované. Po prevedení na účet spoločnosti sú prevedené obratom do zahraničia (napr. Hong Kongu), bez požadovaného oprávnenia. Použitie týchto produktov v skutočnosti nie je investíciou, je to len vsadenie na zmenu hodnoty, napr. meny, akcií vo veľmi krátkej dobe. Výsledok je taký, že vklady od klientov nie sú vôbec používané k obchodným účelom, zostávajú na účte spoločnosti, ktorá si s nimi hospodári podľa vlastného uváženia.

V posudzovanom prípade z vykonaného dokazovania nepochybne vyplývajú nasledovné skutočnosti: Obžalovaný K. I. sa mal zaoberať obchodovaním na zahraničných finančných trhoch tzv. forexom, za účelom čoho zastupoval firmu U., konal v mene cudzích firiem P. a P. D., disponoval s účtami v bankách Hong Kongu, Lichtenštajnsku a Švajčiarsku, spravoval internetovú stránku www.U..com a prijímal mnohopočetné finančné vklady od rozličných osôb, obzvlášť od nemu priradených sprostredkovateľov uzavretia poisťných zmlúv (výpoveď obžalovaného I., výpoveď svedkov JUDr. Z. K., M. P., K. Z., Z. I. a ďalších, ako aj s listinných dôkazov). Internetovú stránku založil práve obžalovaný. Podľa výpovede obžalovaného spôsob investovania bol popísaný na stránke, bez uvedenia konkrétnej banky na obchodovanie vo forexe. Obžalovaný nepriznal vystavený doklad membership certifikátu klientom pri investovaní do U., že išlo o predaj členstva firmy P., pričom popis investovania prezentovaný obžalovaným, že v prípade peňažného vkladu ide o investíciu do firmy U. so sídlom v republike N. a investor klient sa stáva majiteľom memberShip Certifikate vo firme P.. S následnou garanciou o odkúpení najmenej za hodnotu vkladu, bol zavádzajúci. Obžalovaný nazhromaždené finančné prostriedky od vkladateľov len poprevádzal na viaceré účty rozličných bánk.

Neušla pozornosť odvolacieho súdu skutočnosť, že v súvislosti s obdobnou činnosťou v mene firmy E. Y. Ltd je pred Okresným súdom Nitra K. I. trestne stíhaný za trestné činy neoprávneného podnikania a legalizácie príjmov z trestnej činnosti.

Z listinných dokladov oboznámených na hlavnom pojednávaní dňa 26. februára 2019 vyplýva, že informácie o možnosti investovať boli prezentované na prednáškach, či už osobitných alebo spojených s predstavovaním bodovacieho zámeru pri sprostredkovaní poistenia obžalovaným, ktorého podpisom boli potvrdzované doklady, či už o prijatí finančných prostriedkov alebo zmluvy o investovaní. Vkladatelia peňažných prostriedkov tak mali zriadený svoj profil s osobitným prístupom pre prehliadanie si stavu osobného účtu s prehľadom o údajnom zhodnocovaní peňažných vkladov. Podľa výpovedí viacerých svedkov mali byť finančné prostriedky po uplynutí doby poistenia prevedené na účet klienta, čo sa však nestalo. Nasledovali trestné oznámenia (zv. I, čl. 1 - 300, zv. č. II čl. 301 - 564, zv. č. III čl. 649, 766 - 843, 855). Vo väčšine prípadov bol vyplatený iba jeden výnos, potom nastali rôzne výhovorky, až bol na Internete zavesený oznam obžalovaného I. (čl. 48), že v septembri 2009 bola spoločnosť U. postúpená novému majiteľovi, ktorý má bankovú licenciu a mal pokračovať v začatom projekte. V mesiaci november sa zlou finančnou stratégiou dostala spoločnosť do straty. Účet v banke bol vykradnutý.

V danom prípade je irelevantné, že poškodení postupovali svoje pohľadávky na vymáhanie, resp. sa domáhali odškodnenia v rámci civilných žalôb. K zablokovaniu finančných prostriedkov švajčiarskou prokuratúrou došlo iba na základe trestného oznámenia prijatého od JUDr. Z. K. (tiež poškodeného), ktorý aby získal vložené prostriedky späť, sa podujal zastupovať i ostatných poškodených. Len iniciatívou JUDr. K. došlo následne k postupnému uvoľňovaniu zablokovaných finančných prostriedkov. Tým sa ale obžalovaný nemôže vyvinieť zo spáchania skutku. Tieto skutočnosti majú vplyv iba na prípadné rozhodovanie v adhéznom konaní, čo však bolo vylúčené nepripustením nárokov poškodených pre ich veľký počet na náhradu škody v posudzovanej veci.

Je zrejmé, že obžalovaný konal v úmysle na škodu cudzieho majetku sa obohatiť, pod legendou zhodnotenia inkasovaných finančných prostriedkov využívaním kolísavých kurzov menových párov na finančnom trhu (tzv. forex) k čomu nevykonal žiadne obchody a takto obžalovaný spôsobil obohatením seba alebo iného škodu v celkovej výške najmenej 1 467 224 Eur.

V danej súvislosti sa bude musieť prvostupňový súd v novom konaní vyrovnat' s odvolacími námietkami prokurátora.

Úlohou prvostupňového súdu bude znovu a podrobnejšie vypočítať obžalovaného, svedkov prípadne vykonať ďalšie dôkazy, dôkazy vyhodnotiť tak, aby našli odozvu aj v následnom odôvodnení rozhodnutia. Prvostupňový súd je povinný vykonať aj prípadné ďalšie úkony, vykonanie ktorých sa ukáže ako aktuálne v rámci prerokovania veci, a to v záujme náležitého zistenia skutkového stavu a svoje rozhodnutie tiež riadne odôvodniť.

Podľa § 327 ods. 1 Trestného poriadku, súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Preto na základe oboch odvolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako sa uvádza vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.